Türkçe Ö?renmi? Yabanc? Ö?rencilerin ‘Türk Kültürüne’ Kar?? Tutumlar?n? Belirlemeye Yönelik Geli?tirilen Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe Ö?renmi? Yabanc? Ö?rencilerin ‘Türk Kültürüne’ Kar?? Tutumlar?n? Belirlemeye Yönelik Geli?tirilen Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31940

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, Türkçe ö?renimi görmü? yabanc? uyruklu ö?rencilerin Türk kültürüne yönelik sahip olduklar? tutumlar? bilimsel yöntemlerle belirlemek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, 2021 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, ba?lang?çta 92 maddeden olu?mu?, kapsam geçerlik analizleri ve uzman görü?leri sonucunda 21 maddelik nihai forma ula??lm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin kültürel ilgi düzeylerini ve kültüre yönelik olumlu/olumsuz e?ilimlerini ölçmeyi hedeflemektedir. Elde edilen yüksek güvenirlik katsay?lar?, arac?n psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Türk Kültürü, Tutum Ölçe?i, Yabanc? Ö?renci, Türkçe Ö?renimi, Ölçek Geli?tirme, Kültürel Tutum.

Yazarlar

M. E. Sallaba?, Veli Gök

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkiye'de veya yurt d???nda Türkçe dil e?itimi alm?? olan yabanc? uyruklu ö?rencilerin, Türk kültürüne kar?? geli?tirdikleri tutumlar? nicel olarak ölçmektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, dil ö?retim programlar?n?n ve kültürel entegrasyon çal??malar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve ö?rencilerin kültürel alg?lar?n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin Türk kültürüne olan ilgilerini, benimseme düzeylerini ve kültürel etkile?im istekliliklerini kapsayan boyutlar? ortaya ç?karmay? hedeflemi?tir. Bu tür bir ölçüm arac?, kültürel pedagoji alan?nda kar??la?t?rmal? çal??malar yap?lmas?na olanak sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, yabanc? ö?rencilerin Türk kültürüne yönelik tutumlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Faktör analizi sonucunda, bu tutum yap?s?n?n iki ana faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir:

Faktör 1: ?lgi Duymak (Olumlu Tutum Boyutu): Ö?rencinin Türk kültürünü ö?renmeye ve deneyimlemeye yönelik pozitif e?ilimlerini ve isteklili?ini yans?t?r.
Faktör 2: ?stememek (Olumsuz Tutum Boyutu): Ö?rencinin kültürel unsurlara kar?? mesafeli duru?unu veya ö?renme/benimseme konusundaki isteksizli?ini ifade eder.

Nihai 21 madde, bu iki faktörün ölçülmesini sa?layacak ?ekilde tasarlanm??t?r ve bireylerin Likert

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?i üzerinden verdikleri yan?tlarla kültürel tutum puanlar? hesaplanmaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde kapsam geçerli?i çal??malar?na büyük önem verilmi?tir. Ba?lang?çta olu?turulan 92 maddelik havuz, 9 uzman?n görü?üne sunulmu?tur. Uzman görü?leri do?rultusunda Kapsam Geçerlik Oranlar? (KGO) ve Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?) hesaplamalar? yap?lm??t?r.

Yap?lan analizlerde, Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?) de?eri 0.78 olarak tespit edilmi?tir. Literatürde kabul edilen minimum de?erler (Ayre ve Scaly, 2014, akt. Ye?ilyurt ve Çapraz, 2018: 257) dikkate al?nd???nda, 9 uzman için minimum KGO de?eri 0.77 olarak belirlenmi?tir. Bu kriterlere göre, 92 maddeden 32'si (KGO > 0.75) geçerli kabul edilmi?, 60 madde ise uygun geçerlik ?art?n? sa?lamad??? için ölçekten ç?kar?lm??t?r. Bu titiz eleme süreci sonucunda ölçek, 21 maddelik son halini alm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa (α) de?eri üzerinden gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir:

Faktör 1 (?lgi Duymak): α= 0.89
Faktör 2 (?stememek): α= 0.84
Toplam Ölçek Güvenirli?i: α= 0.89

Genel güvenirlik katsay?s?n?n 0.89 olmas?, ölçe?in yabanc? ö?rencilerin Türk kültürüne kar?? tutumlar?n? tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini ve psikometrik aç?dan güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, tutum yap?s?n?n boyutlar?n? belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in iki temel faktör alt?nda yap?land???n? ortaya koymu?tur. Bu faktörler, ö?rencilerin kültüre yönelik pozitif ve negatif e?ilimlerini temsil eden "?lgi Duymak" ve "?stememek" olarak adland?r?lm??t?r.

Bu iki faktörlü yap?, yabanc? ö?rencilerin kültürel tutumlar?n?n sadece tek bir boyutta (örne?in sadece ilgi) de?il, ayn? zamanda kabul ve ret e?ilimlerinin de ayr? ayr? de?erlendirilmesi gerekti?ini göstermektedir. Faktör yüklerinin ve öz de?erlerinin incelenmesi, 21 maddelik nihai formun kuramsal yap?y? ba?ar?yla temsil etti?ini do?rulam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Tutum Belirleme Ölçe?i)

Biçim: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkçe ö?renmi? yabanc? uyruklu ö?renciler.

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencisi veya yeti?kin ö?renci popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe ö?renimi görmü?, farkl? kültürel arka planlara sahip bireyler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert derecelendirmeli yan?t format? kullan?lm??t?r. Yan?tlar Kesinlikle Kat?l?yorum (5) ile Kesinlikle Kat?lm?yorum (1) aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Pedagoji, Tutum Ölçme, Yabanc? Dil Olarak Türkçe, Türk Kültürü Alg?s?, Psikometri, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?lant? E-posta Adresleri: veligok@kastamonu.edu.tr (Sorumlu Yazar Veli Gök)

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Veli Gök ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal doküman (DOCX format?nda) buradan indirilebilir: turkce-ogrenmis-yabanci-ogrencilerin-turk-kulturune-karsi-tutumlarini-belirlemeye-yonelik.docx

Referanslar

Sallaba?, M. E. ve Gök, V. (2021). *Türkçe Ö?renmi? Yabanc? Ö?rencilerin Türk Kültürüne Kar?? Tutumlar?n? Belirlemeye Yönelik Bir Ölçek Geli?tirme Çal??mas?*, Uluslararas? Prof. Dr. A. Haluk Dursun Türk Kültürü Sempozyumu, Ankara.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ayre, S. & Scaly, A. (2014). Aktaran: Ye?ilyurt, E. ve Çapraz, C. (2018). *E?itimde Ölçme Araçlar? Geli?tirme ve Psikometrik Özellikleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Türkçe Ö?renmi? Yabanc? Ö?rencilerin 'Türk Kültürüne' Kar?? Tutumlar?n? Belirlemeye Yönelik Geli?tirilen Ölçek Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Derecelendirme: 5'li Likert: Kesinlikle Kat?l?yorum(5), Kat?l?yorum(4), K?smen Kat?l?yorum(3), Kat?lm?yorum(2), Kesinlikle Kat?lm?yorum(1)

Türk kültürü çok zengindir.
Türk kültürüne ait bütün her ?eyi ö?renmek isterim.
Türk kültürünü ö?renmeleri için arkada?lar?ma tavsiye ederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM